

ten koste van de Baskische provincies, van Catalonia, Galicia, Andalucia. . . . de groote tumor op de hoogvlakte waar niets groeide en niets gemaakt werd. . . . en een gouvernement van generalen en clericalen. . . . wèg er mee. . . . eenmaal zou een gezonde omwenteling de lucht zuiveren! Daarbij gesticuleerden ze steeds sneller en heftiger. Tot een Mexicaan kans kreeg om op Havana af te geven: een mooie stad. . . . t'ha. . . . miljoenen, luxe, het Parijs van West-Indië. . . . t'ha. . . . waar blijven ze als de suikerprijzen omlaag mochten sukkelen? . . . en dat gebeurt eenmaal! . . . een mono-productieve staat, alles op één kaart gezet. . . . t'ha. . . . dat beleven we allemaal waar ze dan blijven met hun marmeren paleizen!

Herr Rankenthal was nog te weinig West-Indisch georiënteerd om in deze problemen belang te stellen. Ook begreep hij er nog zoo goed als niets van. Hij vond aansluiting bij een kalm groepje, eenige scheepsofficieren, waaronder de scheepsdokter, een bejaarde Andaluciër, en een jonge collegamedicus, een Zuid-Amerikaan die eenige jaren had nagestudeerd in Duitschland. Hier verstond men Duitsch en Engelsch. De Zuid-Amerikaan dweept met Duitse vrouwen en Duitse cultuur. Dat bracht geschikte topics.

Aanvankelijk gaf Herr Rankenthal weinig bloot over verleden of toekomst. Tot men zijn stokpaardje aanraakte. Toen vertelde hij wat van zijn plannen. Hij was soldaat. Een ander vak dan oorlog voeren kende hij niet, en met hem duizenden Duitse legerofficieren. Sedert Versailles trokken ze de wereld over, op zoek naar emplooi, naar Rusland, China en Marokko. Hij wilde zijn geluk beproeven als condottiere in Latijnsch-Amerika. Hij noemde staten en steden waar belangstelling was voor moderne krijgskunst.

Zuidelijk hulpvaardig, en alsof het heil van de menschheid ervan afhing, suggereerden de twee artsen namen van steden met militaire academies in de Centrale republieken, waar hij vast wel succes zou hebben.

Over de afgeloopen wereldoorlog haalde hij eerst zijn schouders op. Die was verloren. Schrale troost dat de anderen beleefdheidshalve de krijgsprestaties der centrale rijken tegenover een dergelijke overmacht roemden. Maar het woord „Oostfront” lokte hem uit zijn verschansing. Tegen overmacht! Met enkele honderdduizenden, later met nog veel minder manschappen hadden zij dat lange front, dwars door Europa, bezet gehouden. Of hij het Oostfront kende! Drie lange jaren had hij daar doorgebracht. Op de achterkant van een wijnkaart teekende hij strategische stellingen, segmentvormige loopgraafsystemen, met betonnen „pillendoozen” op de saillants, en zwaardere mitrailleurs aan de inspringende hoeken. Met groepjes van een paar man, goed geoutilleerd en telefonisch verbonden, hielden ze kilometers front in bedwang, weerstonden meermalen belangrijke aanvallen met een handjevol volk. En hij betoogde hoe permanente verdedigingswerken verouderd waren, evenals zwaar geschut, hoe een goed wegen- en transportstelsel een van de hoofdzaken is met het oog op on-onderbroken aanvoer van